

opusdei.org

Vrlo ljudski, vrlo božanski (II): Put je u nama

Snagom vjere i pouzdanjem nade možemo si reći: ja ovdje i sada mogu biti svjetlo Božje, ljubav Božja.

2.07.2021.

Neprekidna potraga za Bogom. Takav je bio život svetog Augustina: strastvena potraga, koja nije uvijek rezultirala putovima koji su ga uistinu vodili k njemu. U godinama mladenaštva snažno ga je pokretalo

zanimanje za humanističke znanosti i divljenje koje su njegove retoričke sposobnosti budile u drugima.

Ponekad su ga njegovi porivi više udaljavali i čak je prigrlio načine razmišljanja koji su bili dijametralno suprotni kršćanskoj vjeri. Međutim, potraga za istinom i čitanje Svetoga Pisma malo-pomalo su ga približili kršćanstvu. Imajući možda ovaj proces na umu i poznajući brojne učene ljude s kojima je dijelio svoje brige, ali koji nisu došli Kristu, sveti Augustin je napisao da, bez obzira koliko bilo moguće doći do prave spoznaje, „ne pronalaze svi put.

Učeni ljudi svijeta shvaćaju da je Bog izvjestan vječni život, postojan, ali im to ostaje nedohvatljivo (...). Sin Božji koji je uvijek Istina i Život u Ocu koji je, po svom čovještvu, postao je *put* poradi nas jer nismo imali kuda doći do istine. Bogu dolazimo slijedeći njegov ljudski primjer”[1].

Bogu stižemo po Kristu

Možda nije teško naslutiti da je Bog onaj kojeg tražimo, da je on onaj koji nas čeka na kraju putovanja. Slična je stvar i s početnom točkom: prepoznavamo u našoj nutrini poticaj i pretpostavljamo da dolazi od njega. Međutim, može biti puno kompliciranije iskusiti da je sam Bog također *put*: Bogu se dolazi po njemu. I upravo zato da bismo mogli prijeći taj put poslao je u svijet svog vlastitog Sina; a njega ne samo da možemo slušati, gledati ili dodirivati, već čak možemo biti *dionici* njegova života. Isus „se nije ograničio na to da nam pokaže put kako pronaći Boga, put koji bismo mogli samostalno slijediti slušajući njegove riječi i oponašajući njegov primjer. Krist je, štovište, da bi nam otvorio vrata oslobođenja, sam postao put: „Ja sam Put '(Iv 14, 6)” [2].

Potvrđuje nam to liturgija svete Mise kada, nakon što izmoli euharistijsku molitvu, svećenik izgovara, podižući

Kruh i Vino: „Po Kristu, s njim i u njemu...”. Do Boga možemo doći samo *po* Kristu, s Kristom i *u* Kristu. Njegova osoba je put kojim nam je proći, istina s kojom možemo doći do cilja i život u kojem možemo živjeti naš vlastiti život. Zbog toga, od onog prvog puta na posljednjoj večeri, svaka pojedina proslava Euharistije ima vrhunac u blagovanju tijela Kristova: Bog postaje hrana poradi puta; puta koji je on sam.

Upustiti se u ovo *putovanje* omogućava nam da ostvarimo puninu života. „Vjera se rađa iz susreta sa živim Bogom koji nas zove (...)”[3]. Sveti Josemaría okusio je na poseban način sigurnost susreta sa samim Kristom u evanđeljima: „Isus je put. On je u ovom svijetu ostavio čiste tragove svojih koraka (...). Koliko se volim toga prisjećati! Isus Krist, isti onaj koji je jučer postojao za apostole i ljude koji su ga tražili, danas živi za nas”[4].

Tri snopa svjetlosti

Četvrto evanđelje nam kaže o Ivanu Krstitelju da „On dođe kao svjedok da posvjedoči za Svjetlo da svi vjeruju po njemu” (Iv 1, 6-8). To svjetlo o kojem je Ivan svjedočio želi se također očitovati u svakom kršteniku. Zapravo, ako je Krist, kako ispovijedamo u jednoj od verzija vjerovanja, „svjetlo od svjetla”, također se može reći da su kršćani koji ga primaju i „vjeruju u njegovo ime” (Iv 1,12) svjetlo od toga Svjetla. Zbog toga, kada tražimo od Boga *svjetlo da bismo vidjeli*, u isto vrijeme molimo da mi sami postanemo, kao Krstitelj, svjedoci Svjetla u svijetu.

Nije nam dovoljan početni zanos zahvaljujući kojem smo se otisnuli na put; nije dovoljan ni onaj sjaj koji nam, odražavajući se u dubini života, dopušta da se orijentiramo. Potrebno nam je svjetlo koje će nas pratiti iznutra. Potrebna nam je snaga koja

će oživjeti našu snagu. Upravo to je uloga koju teološke vrline ispunjavaju u našoj duši: vjera, nada i ljubav, koje su kao tri snopa svjetla, kao tri osnovne boje Božjeg života u nama. Ove tri vrline zapravo „prilagođavaju ljudske sposobnosti sudjelovanju u božanskoj naravi”[5]; po njima nas „naš Gospodin čini svojim, pobožanstvenjuje nas.”[6].

Vjera, nada i ljubav odgovaraju, u određenom smislu, „trima dimenzijama vremena: poslušnost vjere prihvaća Riječ koja dolazi iz vječnosti i koja se, obznanjena u povijesti, preobražava u ljubav u sadašnjosti i tako otvara vrata nade”[7]. Vjera nas nadilazi: govori nam odakle dolazimo, ali također i kamo idemo; nije samo sjećanje iz prošlosti, već također svjetlo koja osvjetljuje budućnost: čini nas otvorenima za nadu, gura nas u život. I u središtu niti nategnute između dva pola, širi se ljubav koja je

uvijek spojiva sa sadašnjošću.
Snagom vjere i pouzdanjem nade
možemo reći: ovdje i sada, u ovoj
osobi, u ovoj situaciji, ja mogu biti, sa
svim svojim ograničenjima, svjetlo
Božje, ljubav Božja.

Promjena dolazi iz života s njim

„Svijet pati za mnogim stvarima,
djeco moja – govorio je jednom sveti
Josemaría –, jer milijuni i milijuni
duša ne poznaju Boga, još uvijek nisu
ugledali Otkupiteljevo svjetlo. Svatko
od vas – kako to Gospodin želi – treba
biti *quasi lucernæ lucenti in
caliginoso loco*, kao u tmini upaljeni
svjetionik”[8].

Svjetlo koje pali ovaj svjetionik ima
dva izvora. Prvi nam pripada po
samoj činjenici da smo stvoreni na
sliku i priliku Božju. To svjetlo ne
napušta nas nikada i očituje se u
našoj sposobnosti da razumijemo
ono što je istinito, u našem
nastojanju da želimo dobro i, čak još

mного dublje, u našem dostojanstvu što smo proizišli iz ruku krajnje inteligentnog stvoritelja, punog ljubavi, slobodnog, a ne iz slijepe slučajnosti. Ovom izvoru svjetla se nadodaje bujica „obnove koja se dogodila na našem Krštenju, koja čini da svaki kršćanin, ontološki, ima novi život koji pulsira u njegovoj nutрини”[9]. Ovaj sakrament liječi ranu grijehа koju nasljeđujemo od naših roditelja i čini nas sposobnima da obasjamo svjetlom našu okolinu.

Ova dva značajna izvora – činjenica da smo stvoreni na sliku Božju i naše Krštenje – potiču nas da isijavamo svjetlo Božje. Kada se jedan učitelj prava, skrivajući se od ostalih, približio Isusu da bi ga pitao kako uistinu živjeti u Božjoj blizini, odgovorio mu je: „tko čini istinu, dolazi k svjetlosti” (Iv 3,21). Naši postupci također, vođeni milosrđem Božjim, šire svjetlo ako odgovorimo na poticaje dobrote u nama i na

njegovu milost, ako se riješimo onoga što nas ponekad potiče da idemo u suprotnom smjeru. Ta prisnost sa svjetlom Božjim, ta lakoća da se odlučimo za njegova viša dobra radije nego za ona prividna, malo-pomalo se pretvarau „prirodan odnos između čovjeka i istinskog dobra. Taj prirodni odnos temelji se i razvija na kreposnom ponašanju samoga čovjeka: na razboritosti i drugim ključnim vrlinama, i u prvom redu na teološkim vrlinama vjere, nade i ljubavi”[10].

Poistovjećivanje s Isusom Kristom temelji se na napredovanju tog, svakim danom, sve prirodnijeg odnosa s njim, po milosti i ovisno o tome kakvo mjesto mu dajemo u svojoj duši, na način da možemo postići da osjećamo (usp. Fil 2,5) i da se ponašamo kao on. Što više napredujemo u prisnosti s Isusom, bolje shvaćamo da se svetost ne nalazi primarno u borbi da

dostignemo određeni moralni standard, već u povjerljivom hodu s Bogom na kojem osjećamo s njim, patimo s njim, titramo s njim. Kako dobro je to opisivao sveti Josemaría: „U trenucima iznemoglosti ili umora, obrati se s povjerenjem Gospodinu govoreći mu, poput onoga našeg prijatelja: ‚Isuse, ti pogledaj što možeš učiniti... ja sam i prije borbe već umoran’ ”[11]. U tome je odgovornost jednog kršćanina: da odgovori *s njim*. „Isuse, tu sam. S tobom. Ti pogledaj što možeš učiniti”.

Tako shvaćen kršćanski život ne sastoji se u tome da prihvatimo određeni sustav ideja, već da se pouzdamo u osobu: u Krista. Tako su živjeli brojni muškarci i žene kroz povijest. Danas nemamo ni drugu poruku ni druga sredstva. Kao oni, imamo zadaću obasjati svijet iznutra, kako su to slikovito opisivali spisi iz prvih stoljeća: „Što je duša u tijelu, to su u svijetu kršćani (...). Na tako

uzvišeno mjesto postavio ih je Bog, a nije im dopušteno, da se tomu otmu.”[12]. Biti duša svijeta: to je naš put, a put je u nama. To je sami Isus Krist koji nas voli takve kakav je i on bio, vrlo ljudske i vrlo božanske.

Carlos Ayxelà

[1] sveti Augustin, Propovijed 141, br. 1;4.

[2] Kongregacija za nauk vjere, pismo *Placuit Deo*, br. 11.

[3] Franjo, *Lumen Fidei*, br. 4.

[4] sveti Josemaría, *Prijatelji Božji*, br. 127.

[5] Katekizam Katoličke Crkve, br. 1812.

[6] sveti Josemaría, *Prijatelji Božji*, br. 98.

[7] J. Ratzinger, *Communio. Un programa teológico y eclesial*, Encuentro, Barcelona 2013., str. 303.

[8] sveti Josemaría, *Apuntes de una reunión familiar*, 2. VI. 1974.

[9] Mons. Fernando Ocáriz, “La vocación al Opus Dei como vocación en la Iglesia”, u *El Opus Dei en la Iglesia*, Rialp, Madrid, 2001., str. 173.

[10] sveti Ivan Pavao II., enciklika *Veritatis Splendor*, br. 64.

[11] sveti Josemaría, *Kovačnica*, 244.

[12] *Poslanica Diogenetu*, VI.